

ASMENINĖS VAIKO PAŽANGOS IR ASMENYBĖS ŪGTIES STEBĖJIMO SISTEMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Nyktukas“ (toliau-lopšelis - darželis) asmeninės mokinių pažangos ir asmeninės ūgties stebėjimo sistema (toliau - Sistema) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI – 1281), Gerosios mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V- 1308, Marijampolės savivaldybės Pasirengimo įtraukčiai veiksmų įgyvendinimo Marijampolės savivaldybėje 2022-2024 metais planu, kurio tikslas – kryptingai pasirengti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui, pagal kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius, siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės bei rezultatų.

2. Asmeninės mokinio pažangos ir asmenybės ūgties stebėjimo tikslas – kurti dialogu grindžiamą vaiko asmenybės brandos, pasiekimų ir pažangos vertinimo sistemą, stebėti, ar ugdytinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį, ar vaikas nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų.

3. Vaiko individualios pažangos ir asmeninės ūgties stebėjimo sistema apima individualios pažangos ir asmeninės ūgties **analizę, planavimą ir įgyvendinimą.**

4. Vaiko individualios pažangos analizė apima vaiko stebėjimą, fiksavimą, vertinimo procesus, būdų ir formų įvairovę, bendruomenės susitarimus, koku dažnumu ir nuoseklumu vyks vaikų pasiekimų vertinimas ir stebėjimas, planavimo ir įgyvendinimo procesai.

5. Vaiko individualios pažangos planavimas organizuojamas, atsižvelgiant atlikta pažangos analize bei remiantis lopšelio-darželio bendruomenės narių (tėvų, mokytojų švietimo pagalbos specialistų, administracijos) bendradarbiavimu.

6. Sistemoje vartojamos šios sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis procesas, kurio metu kaupiama, interpretuojama ir apibendrinama informacija apie mokinių ugdymosi pažangą ir pasiekimus.

Stebėjimas – periodiškas, veiklų ir rezultatų kokybės vertinimas, kurių metu nustatoma, ar tarpinės veiklos rezultatai rodo, kad bus pasiekti laukiami galutiniai rezultatai.

Refleksija – reflektavimas ugdytinių patirties, savijautos, rezultatų, lyginimas su jau pasiektais rezultatais.

Asmenybės branda – savivertė, savivoka, vertybinis kryptingumas ir gyvenimo būdas.

Mokinio pasiekimai – įgytų per tam tikrą laiką ugdymo kompetencijų visuma.

Individuali pažanga – per tam tikrą laiką pasiektas asmeninės brandos ir pasiekimų lygis, atsižvelgiant į individualias raidos galimybes, ugdytiniui optimalų tempą ir ugdymo programose numatytus reikalavimus.

Asmenybės ūgtis – mokinio asmenybės branda, pasiekimai ir pažanga atitinkantys jo amžių.

Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko iki septynerių metų įgyjamų esminių nuostatų bei gebėjimų visuma ir jo pažangą nusakantys žingsniai, padedančios pedagogams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaikų ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

Ikimokyklinuko/priešmokyklinuko pasiekimų aplankas – individualios vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimo priemonė, kurioje vertinimas grindžiamas pedagogo, vaiko ir jo tėvų bendradarbiavimu.

Vaiko ugdymosi pasiekimų sritis – tai vaiko ugdymui(si) svarbi sritis, kurioje išskirta esminė nuostata ir esminis gebėjimas.

Vaikų ugdymosi pažanga – tai vaikų pasiekimų ūgtelėjimas per tam tikrą laikotarpį.

Vaikų ugdymosi pasiekimai – tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

Pasiekimų žingsnis - tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

Esminė nuostata – tai ugdymosi procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, su kitais ir su aplinka.

Esminis gebėjimas – tai nuo gimimo iki šešerių metų kiekvienoje iš ugdymosi pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti.

Pasiekti gebėjimai – vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus

II SKYRIUS
VAIKŲ ASMENINĖS PAŽANGOS IR ASMENYBĖS ŪGTIES
STEBĖJIMAS, FIKSAVIMAS IR VERTINIMAS
TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Vertinimo tikslas – padėti vaikui sėkmingai ugdytis, bręsti kaip asmenybei, kaupti informaciją apie kiekvieno pasiekimus ir daromą pažangą, kad būtų galima koreguoti ugdymo procesą, priimti pagrįstus sprendimus, sudaryti sąlygas tėvams tapti lygiaverčiais vertinimo partneriais, be to, gauti grįžtamosios informacijos, kuri padėtų įvertinti pedagogų bei lopšelio-darželio darbo sėkmę.

8. Vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimo uždaviniai – padėti pedagogui išvelgti vaiko ugdymo(si) galimybes, pasiekimų lygmenį, nustatyti spragas ir problemas. Planuojant ugdymo procesą, pasirinkti tinkamiausią turinį, formas, būdus, metodus, individualizuoti ugdymą, suteikti tėvams informaciją apie vaiko ugdymą(si), stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų ir įstaigos, nustatyti lopšelio-darželio ugdymo kokybę.

9. Vertinimo privalumai:

9.1. puoselėja integralią asmenybę, visas asmenybės savybes, neslopina vaiko prigimtinių galių bei talentų;

9.2. laiduoja sąlygas kiekvienam ugdytis pagal savo jėgas ir sugebėjimus;

9.3. laiduoja psichologinį saugumą (aš ugdausi kiek galiu).

10. Vertinimo paskirtis. Vertinimu siekiama:

10.1. skatinti vaiko ugdymą(si) ir raidą, saugojant vidinį ir išorinį vaiko saugumą ir savigarbą;

10.2. padėti vaikui sėkmingai augti, tobulėti, bręsti, mokytis;

10.3. skatinti vaiką pažinti savo galias, savęs pozityvų vertinimą;

10.4. atskleisti vaiko pastangų progresą t. y. parodyti, ką vaikas yra pajėgus daryti, o ne atvirksčiai;

10.5. numatyti vaiko ugdymo ir ugdymosi perspektyvą, galimus pasiekimus (kompetencijas);

10.6. gerinti tėvų švietimo kokybę bei jų įsitraukimą į vaiko ugdymo(si) procesą įstaigoje.

III SKYRIUS
INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO PRINCIPAI, FORMOS IR BŪDAI

11. Individualios pažangos vertinimo principai:

11.1. nuoseklumo – individuali pažanga stebima, fiksuojama, pagalba teikiama nuolat.

- 11.2. kryptingumo – kryptingai siekiama ugdyti vaiko asmenybės brandą, gebėjimą įvertinti ir įsivertinti asmenines galias, formuoti individualius tikslus ir įvertinti įgytų kompetencijų visumą;
- 11.3. veiksmingumo – individualios vaiko ūgties stebėjimas, fiksavimas, teikiamos pagalbos nuoseklumas, lopšelio-darželio bendruomenės bendradarbiavimas siekiant kiekvieno vaiko individualios pažangos grindžiamas tinkamais, kolegialiai apsvarstytais ir laiku priimamais sprendimais;
- 11.4. tęstinumo – siekiant individualios vaiko pažangos, vadovaujamosi institucijų sąveika ir bendradarbiavimu;
- 11.5. visybiškumo – vertinant pažangą, atsižvelgiama į pastangas ir rezultata, asmenybės socialinę, emocinę, psichinę brandą, pasiektą pokytį individualių asmens savybių, galių ir gebėjimų kontekste.

Konfidencialumo

12. Vaiko ugdymo(si) pasiekimų vertinimo metodai ir būdai:

- 12.1. stebėjimas;
- 12.2. diskusija;
- 12.3. vaiko pasakojimas;
- 12.4. pokalbis;
- 12.5. vaiko veiklos ir kūrybos darbų analizė;
- 12.6. vaiko elgesio faktų analizė;
- 12.7. atskirų situacijų aprašymas;
- 12.8. vaiko įsivertinimas;
- 12.9. vaikų padėkos, diplomai;
- 12.10. fotografavimas, vaizdo įrašai, garso įrašai ir kt;
- 12.11. tėvų vertinimas (tėvų mintys).

13. Mokslo metų pradžioje IU ir PU mokytojai supažindina vaikų tėvus su pasiekimų ir individualios pažangos stebėjimo, pasiekimų vertinimo, vertinimo informacijos kaupimo ir fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

14. Vertinant ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimus ir pažangą taikomi pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijai: pasiekimų žingsneliai pagal 18 sričių. Pasiekimo žingsniai yra „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų apraše“.

15. Mokytojos vaikus vertina du kartus metuose. Vertinimo sistema sukelta į elektroninį dienyną „Mūsų darželis“. Su vaikų pasiekimais supažindinami tėvai individualiai.

16. Pasiekimų ir pažangos vertinimas pagal žingsnelius, padeda mokytojams ir kitiems ugdytojams tikslingai stebėti vaikų ugdymosi pasiekimus, pažangą, atpažinti jų ugdymosi poreikius, kuo kryptingiau pritaikant ikimokyklinio ugdymo(si) turinį vaikų grupei ir kiekvienam vaikui,

garantuojant ugdymo(si) prieinamumą ir kokybę, užtikrinant tęstinumą bei dermę tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) programų.

17. Priešmokykliniame ugdyme išskiriami 3 pasiekimų lygiai: iki pagrindinio lygio, pagrindinis lygis, virš pagrindinio lygio. Jie skirti formuojamajam vertinimui, t. y. geriau pažinti vaiką, atpažinti jo stiprybes ir tobulintinas sritis, numatyti reikiamą pagalbą vaiko ūgčiai:

17.1. **Iki pagrindinio:** žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas stebi draugų veiklą, klausosi, trumpai atsako į pateiktus klausimus;

17.2. **Pagrindinis:** žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas kelia klausimus, aiškinasi;

17.3. **Virš pagrindinio:** žaisdamas, spontaniškai ir tikslingai tyrinėdamas, atpažįsta ir įvardija, aiškinasi.

18. Specialiųjų poreikių vaikai vertinami individualiai atsižvelgiant į raidos ypatumus, turimus gebėjimus.

19 . SUP vaikų pažanga ir pasiekimai, švietimo pagalbos planai, pritaikytos programos aptariami 2 kartus metuose Vaiko gerovės komisijoje kartu su tėvais.

20 . Vaiko pažangos ir asmenybės ūgties stebėjimo įrodymai kaupiami „Vaiko dienoraštyje“, „Vaiko pasiekimų aplanke“, foto nuotraukų albume ir video įrašuose.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Darželio bendruomenė, siekdama kiekvieno vaiko individualios pažangos ir asmenybės ūgties, bendradarbiauja ir veikia kolegialiai.

22. Atsižvelgiant į vaikų individualios pažangos stebėjimo duomenis, nustatomi ugdymo(si) kokybės gerinimo uždaviniai, koreguojamas ugdymo turinys, numatomos ugdymo(si) pagalbos priemonės, planuojama pedagogų kvalifikacija.

23. Sistemos aprašas gali būti keičiamas ir papildomas Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“ bendruomenės narių, savivaldos institucijų iniciatyva.
